

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

щодо розрахункових показників видатків місцевих бюджетів, що враховуються при визначенні міжбюджетних трансфертів, на 2015 рік

Видаткова частина місцевих бюджетів сформована на базі діючого Бюджетного кодексу України з урахуванням положень програми діяльності Кабінету Міністрів України, проекту Основних напрямів бюджетної політики на 2015 рік, схвалених розпорядженням Кабінету Міністрів України від 16 квітня 2014 року № 385, протоколу наради, проведеної під головуванням Прем'єр-міністра України А. Яценюка 26 травня 2014 року, щодо шляхів вирішення проблемних питань, пов'язаних з розробленням проекту Державного бюджету України на 2015 рік та прогнозу Державного бюджету України на 2016 і 2017 роки.

При розрахунку **видатків, що враховуються при визначенні обсягу міжбюджетних трансфертів**, враховано розміри мінімальної заробітної плати та посадового окладу працівника I тарифного розряду ЄТС, передбачені у проекті Державного бюджету України на 2015 рік.

На 2015 рік передбачено встановлення мінімальної заробітної плати у розмірі: з 1 січня – 1257 гривень, з 1 грудня – 1284 гривні.

При цьому, розмір посадового окладу працівника I тарифного розряду ЄТС передбачається визначити з урахуванням збереження грошового розриву з розміром мінімальної заробітної плати, що склався у поточному році (366 гривень).

Враховуючи економічну ситуацію у країні та пункт 2 протоколу наради у Прем'єр-міністра України А. Яценюка від 26 травня 2014 року, таке підвищення розмірів мінімальної заробітної плати та посадового окладу працівника I тарифного розряду ЄТС має забезпечуватися у межах фонду оплати праці, визначеного на рівні 2014 року.

Розподіл обсягу **видатків, що враховуються при визначенні обсягу міжбюджетних трансфертів**, у розрізі галузей бюджетної сфери здійснено відповідно до **вимог Бюджетного кодексу України на підставі Формули розподілу обсягу міжбюджетних трансфертів** (дотацій вирівнювання та коштів, що передаються до державного бюджету) між державним та місцевими бюджетами.

Державне управління

Загальний прогнозний обсяг видатків на утримання органів управління, що враховуються при визначенні обсягу міжбюджетних трансфертів, становить **3 598,3 млн. грн.**, що відповідає обсягу, врахованому у Державному бюджеті України на 2014 рік, зі змінами.

Розподіл обсягу видатків між бюджетами районів здійснено виходячи з фінансового нормативу бюджетної забезпеченості для утримання однієї нормативної штатної одиниці органів управління (20,73 тис. грн.), нормативу кількості працівників органів місцевого самоврядування в розрахунку до

кількості населення, що становить 3,728 одиниці на тисячу населення та з врахуванням коригуючого коефіцієнта K_{y2} , що залежить від щільності населення територій сільських рад.

Розподіл обсягу видатків між бюджетами міст обласного значення здійснено виходячи з фінансового нормативу бюджетної забезпеченості для утримання однієї нормативної штатної одиниці органів управління (34,17 тис. грн.), нормативу штатної чисельності працівників органів місцевого самоврядування на одну тисячу населення, що має 14 значень залежно від чисельності населення цих міст, та з врахуванням коригуючого коефіцієнта K_{y1} для малих міст з населенням до 28 тис. осіб.

Розподіл прогнозного показника видатків для обласних бюджетів, бюджету міста Києва, районних бюджетів м. Києва здійснено відповідно до часток видатків зазначених бюджетів у загальному обсязі видатків на утримання органів управління в цілому по Україні.

Освіта

Загальний обсяг видатків на освіту, що врахований у розрахунках міжбюджетних трансфертів з державного бюджету до місцевих бюджетів, в бюджеті на 2015 рік становить **63 021,0 млн. гривень**.

Розрахунок видатків на освіту в розрізі адміністративно-територіальних одиниць на 2015 рік здійснено виходячи з фінансових нормативів бюджетної забезпеченості однієї дитини дошкільного віку, одного учня загальноосвітнього, позашкільного, професійно-технічного навчального закладу, приведених контингентів дітей дошкільного віку станом на 1 січня року, що передує планованому бюджетному періодові, учнів усіх типів загальноосвітніх навчальних закладів станом на 5 вересня року, що передує поточному бюджетному періодові, учнів професійно-технічних навчальних закладів станом на 1 січня року, що передує планованому бюджетному періодові.

Розміри фінансових нормативів бюджетної забезпеченості дитини дошкільного віку та учня позашкільного навчального закладу збережені на рівні 2014 року.

Розмір щорічної допомоги для придбання навчальної літератури в 2015 році становитиме 3 мінімальні ординарні (звичайні) академічні стипендії особам з числа дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування, учням та студентам, які в період навчання у віці від 18 до 23 років залишилися без батьків до завершення навчання. У 2015 році на вказану мету враховано 8,7 млн. гривень.

На виплату одноразової адресної грошової допомоги випускникам вищих навчальних закладів, які здобули освіту за напрямом і спеціальностями педагогічного профілю та уклали на строк не менш як три роки договір про роботу у загальноосвітніх та професійно-технічних навчальних закладах, визначених органами управління освітою, відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 26.09.2006 №1361 враховано 16,7 млн. гривень.

На виплату одноразової адресної грошової допомоги випускникам вищих навчальних закладів, які здобули освіту за напрямками і спеціальностями медичного та фармацевтичного профілю та уклали на строк не менш як три роки договір про роботу в закладах охорони здоров'я, що розташовані в сільській місцевості та селищах міського типу, а також про роботу в інших закладах охорони здоров'я на посадах лікарів загальної практики (сімейних лікарів), дільничних лікарів-педіатрів і лікарів-терапевтів відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 11.05.2011 №524 "Питання оплати праці працівників установ, закладів та організацій окремих галузей бюджетної сфери" враховано 20,3 млн. гривень.

Розмір одноразової грошової допомоги дітям-сиротам і дітям, позбавленим батьківського піклування, що перебували під опікою (піклуванням) або на повному державному утриманні, при працевлаштуванні їх після закінчення навчального закладу становитиме в 2015 році шість прожиткових мінімумів. На цю мету враховано 55,1 млн. гривень.

На виплати одноразової допомоги дітям-сиротам та дітям, позбавленим батьківського піклування, яким у 2015 році виповниться 18 років, враховано 18,3 млн. гривень.

На забезпечення загальноосвітніх навчальних закладів сучасними технічними засобами навчання з природничо-математичних і технологічних дисциплін враховано 15,1 млн. гривень.

Охорона здоров'я

Загальний обсяг попередніх показників видатків на охорону здоров'я, що враховуються при визначенні обсягу міжбюджетних трансфертів між державним бюджетом та місцевими бюджетами, за проектом бюджету на 2015 рік становить **42 146,6 млн. гривень.**

У складі видатків на охорону здоров'я на 2015 рік враховано цільові видатки:

- для забезпечення хворих на цукровий та нецукровий діабет в обсязі 572,0 млн. грн.;

для забезпечення додаткових виплат медичним працівникам системи екстреної медичної допомоги відповідно до Закону України «Про екстрену медичну допомогу» в обсязі 351,6 млн. грн. (розподілено для обласних бюджетів та бюджету міста Києва).

Крім того зазначаємо, що у зв'язку із втратою чинності з 1 січня 2015 року Закону України "Про порядок проведення реформування системи охорони здоров'я у Вінницькій, Дніпропетровській, Донецькій областях та місті Києві" розрахунок міжбюджетних трансфертів між державним бюджетом та місцевими бюджетами Вінницької, Дніпропетровської, Донецької областей та міста Києва було здійснено за загальними підходами для всіх областей з наступним розмежуванням видатків за видами медичної допомоги: первинна та вторинна (спеціалізована) медична допомога фінансується з бюджетів міст обласного значення та районних бюджетів, а третинна (високоспеціалізована) та екстрена медична допомога – з обласних бюджетів.

Соціальний захист та соціальне забезпечення

Видатки місцевих бюджетів на галузь **соціального захисту та соціального забезпечення** визначено у сумі **5 311,4 млн. гривень**.

У розрізі соціальних програм загальний обсяг цих видатків розподілено таким чином:

на утримання підопічних в будинках-інтернатах (пансіонатах) для престарілих та інвалідів, будинках-інтернатах для дітей-інвалідів та на навчання і трудове влаштування інвалідів за кодами (090601, 090901, 091203) обраховувався виходячи із кількості підопічних, які проживають в цих установах, фінансового нормативу бюджетної забезпеченості на одного підопічного, до якого стосовно підопічних у будинках-інтернатах для дітей-інвалідів застосовано коефіцієнт підвищення фінансового нормативу бюджетної забезпеченості 1,5;

на надання соціальних послуг та соціальне обслуговування територіальними центрами соціального обслуговування (надання соціальних послуг) за кодом 091204 – виходячи із кількості громадян, які перебувають у складних життєвих обставинах і потребують різних видів допомоги за звітними даними Міністерства соціальної політики про організацію соціального обслуговування одиноких непрацездатних громадян та інвалідів (Форма 12-соц) та фінансового нормативу бюджетної забезпеченості на одного громадянина. Для приведення контингентів громадян, які перебувають у складних життєвих обставинах і потребують надання різних видів соціальної допомоги у сільській місцевості до відповідних контингентів у міській місцевості передбачений коефіцієнт приведення, який дорівнює 1,4;

на заходи щодо соціального захисту інвалідів, а саме на компенсаційні виплати інвалідам на бензин, ремонт, техобслуговування автотранспорту та транспортне обслуговування, а також на встановлення телефонів інвалідам I і II груп – виходячи із чисельності інвалідів, станом на 1 січня 2014 року та фінансового нормативу бюджетної забезпеченості на одного інваліда;

на обслуговування осіб з обмеженими фізичними можливостями в Центрах професійної реабілітації інвалідів та Центрах соціальної реабілітації дітей-інвалідів – виходячи з кількості інвалідів та дітей-інвалідів по Україні, станом на 1 січня 2014 року, фінансового нормативу бюджетної забезпеченості інваліда чи дитини-інваліда та коригуючого коефіцієнта, який визначається виходячи із питомої ваги інвалідів та дітей-інвалідів, що відвідують центри обласного рівня (0,25) та центри міські і районні (0,75), для бюджету м. Києва (1,0);

на виплату грошової компенсації фізичним особам, які надають соціальні послуги громадянам похилого віку, інвалідам, дітям-інвалідам, хворим, які не здатні до самообслуговування і потребують сторонньої допомоги – виходячи із кількості фізичних осіб, які надають соціальні послуги громадянам похилого віку, інвалідам, дітям-інвалідам, хворим, які не здатні до самообслуговування і потребують сторонньої допомоги, станом на 1 січня 2014 року, фінансового нормативу бюджетної забезпеченості витрат на виплату грошової компенсації,

який визначається за формулою з урахуванням прожиткового мінімуму для відповідних категорій громадян та коефіцієнта бюджетної забезпеченості у планованому бюджетному періоді (0,89925);

на обробку інформації з нарахування і виплати допомоги, компенсацій і субсидій – відповідно до кількості особових справ з питань надання допомоги, компенсацій і субсидій, за якими нарахування здійснюється централізовано, та кількості зазначених справ, за якими нарахування проводяться децентралізовано, на підставі даних Міністерства праці та соціальної політики України станом на 01.01.2014;

на виплату компенсацій реабілітованим громадянам – виходячи з даних щодо фактичної кількості одержувачів такої компенсації у 2015 році та нормативу бюджетної забезпеченості, що відповідає середньому розміру компенсації відповідно до чинного законодавства (600 гривень).

У даному випадку слід зазначити, що Закон України "Про реабілітацію жертв політичних репресій на Україні", відповідно до якого провадяться виплати компенсацій за час позбавлення волі або відшкодування вартості вилученого майна, діє з 1991 року. Відповідно до цього Закону заяви про виплати повинні подаватися до відповідних комісій протягом трьох років з часу введення в дію Закону або з часу реабілітації. Враховуючи, що Закон діє більше ніж 20 років, прийняття нових заяв щодо відшкодування вартості вилученого під час репресій майна можливе лише у виняткових випадках;

для виплати допомоги по догляду за інвалідом I чи II групи внаслідок психічного розладу – виходячи з прогностичної чисельності одержувачів такої допомоги у 2015 році на підставі даних Міністерства соціальної політики України. При розрахунку застосовано розміри допомоги, визначені виходячи з величини прожиткового мінімуму, який передбачається встановити на 2015 рік;

на відшкодування витрат на поховання учасників бойових дій та інвалідів війни – відповідно до законів України "Про увічнення Перемоги у Великій Вітчизняній війні 1941-1945 років" та "Про поховання та похоронну справу" – виходячи із прогностичної кількості відшкодувань на поховання, яка визначена на підставі статистичних даних щодо кількості учасників бойових дій та інвалідів війни і розрахункового коефіцієнта смертності учасників бойових дій та інвалідів війни в регіоні. Фінансовий норматив бюджетної забезпеченості на здійснення одного поховання учасника бойових дій або інваліда війни, розрахований виходячи з наявного обсягу ресурсу, становитиме 1 409,4 гривень;

на пільгове медичне обслуговування осіб, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи – на підставі кількості осіб, які належать до I категорії постраждалих внаслідок Чорнобильської катастрофи, та потерпілих дітей з урахуванням коефіцієнта приведення зазначеної кількості до загальної чисельності громадян, постраждалих внаслідок Чорнобильської катастрофи, виходячи з розрахункового показника фінансового нормативу бюджетної забезпеченості видатків на зазначену мету;

на заклади, що надають соціальні послуги дітям, які опинились в складних життєвих обставинах, в сумі 213,6 млн. грн. або на рівні відповідних

показників 2014 року, які складаються з витрат на утримання притулків для дітей та центрів соціально-психологічної реабілітації дітей і соціальних гуртожитків для дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, зокрема на:

утримання притулків для дітей – в сумі 23,4 млн. грн., що на 43,7 відсотка менше відповідних показників 2014 року, яка розподілена виходячи з кількості місць на кінець року в цих закладах за даними зведення місцевих бюджетів, затверджених місцевими радами на бюджетний період, що передує плановому, кількість яких порівняно з 2014 роком зменшилась на 405 одиниць;

утримання центрів соціально-психологічної реабілітації дітей – в сумі 168,9 млн. грн., що на 11,2 відсотка більше показників 2014 року, яка розподілена виходячи із кількості місць на кінець року в цих закладах за даними зведення місцевих бюджетів, затверджених місцевими радами на бюджетний період, що передує плановому, кількість яких порівняно з 2014 роком збільшилась на 315 одиниць;

утримання соціальних гуртожитків для дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування – в сумі 21,2 млн. грн., що на 5,4 відсотка більше показників 2014 року, яка розподілена виходячи із кількості місць на кінець року в цих закладах за даними зведення місцевих бюджетів, затверджених місцевими радами на бюджетний період, що передує плановому, кількість яких порівняно з 2014 роком збільшилась на 40 одиниць;

на соціальні програми і заходи з питань сім'ї, жінок, молоді та дітей – на підставі фінансового нормативу бюджетної забезпеченості в розрахунку на одного жителя, який розрахований шляхом ділення загального розміру фінансового ресурсу, що спрямовується на реалізацію зазначених програм і заходів, на кількість жителів. На 2015 рік цей показник обрахований в обсязі 3,91 гривень, або майже на рівні відповідних показників 2014 року.

У загальному обсязі видатків на соціальні програми і заходи з питань сім'ї, жінок, молоді та дітей передбачені асигнування на оздоровлення та відпочинок пільгових категорій дітей в сумі 94,96 млн. гривень. Розподіл зазначеного обсягу асигнувань здійснено між обласними бюджетами виходячи із кількості учнів загальноосвітніх навчальних закладів усіх типів, крім вечірніх загальноосвітніх шкіл (3 817 270 осіб).

Також у складі видатків на соціальні програми і заходи з питань сім'ї, жінок, молоді та дітей передбачені асигнування в сумі 0,7 млн. грн. у бюджетах адміністративно-територіальних одиниць, до складу яких входять населені пункти, які за статусом віднесені до гірських. Ці видатки визначаються за окремим розрахунком.

Культура і мистецтво

Загальний прогнозний обсяг видатків на культуру і мистецтво, що враховуються при визначенні обсягів міжбюджетних трансфертів, становить **7 713,3 млн. гривень.**

Розрахунковий показник обсягу видатків на культуру і мистецтво визначено виходячи з чисельності наявного населення адміністративно-

територіальної одиниці та фінансових нормативів бюджетної забезпеченості на одного жителя, що визначаються як середній розмір загальних видатків відповідних місцевих бюджетів, затверджених місцевими радами на бюджетний період, що передує планованому, на одного жителя, і коригуються на прогнозний обсяг ресурсів бюджету, що спрямовуються на зазначену мету у планованому бюджетному періоді, відповідно до правових та методологічних норм, визначених у Бюджетному кодексі України та постанові Кабінету Міністрів України від 08.12.2010 № 1149 «Деякі питання розподілу обсягу міжбюджетних трансфертів».

Фізична культура і спорт

Видатки для місцевих бюджетів на програми і заходи з **фізичної культури і спорту** у розрахунках до проекту бюджету на 2015 рік передбачені на рівні поточного року у сумі **1 113,8 млн. гривень**.

Обсяг видатків на програми і заходи з фізичної культури і спорту, що врахований у міжбюджетних трансфертах між державним бюджетом та бюджетами адміністративно-територіальних одиниць на 2015 рік, визначався на підставі фінансового нормативу бюджетної забезпеченості в розрахунку на одного жителя, який був розрахований шляхом ділення загального розміру фінансового ресурсу, що спрямовується на реалізацію зазначених програм і заходів, на кількість жителів. На наступний рік цей показник обрахований із збільшенням проти відповідного показника на 2014 рік на 0,3 відсотка і становить 23,7 гривні.

У загальному обсязі коштів, врахованих у місцевих бюджетах на фізичну культуру і спорт, передбачені асигнування на проведення навчально-тренувальних зборів і змагань, програм з інвалідного спорту, утримання центрів «Інваспорт», утримання та діяльність дитячо-юнацьких спортивних шкіл усіх типів, фінансову підтримку спортивних споруд.

У складі видатків на фізичну культуру і спорт передбачені асигнування в сумі 89,4 млн. грн. на підтримку діяльності шкіл вищої спортивної майстерності (ШВСМ).

Розподіл зазначеного обсягу асигнувань між обласними бюджетами (з яких здійснюється фінансування цих закладів) здійснено виходячи із кількості спортсменів постійного складу ШВСМ відповідно до плану комплектування та спискового складу, затвердженого Мінмолодьспортом на 2014 рік (3750 осіб).

Крім того, в складі видатків на фізичну культуру і спорт передбачені асигнування в сумі 4,7 млн. грн. у бюджетах адміністративно-територіальних одиниць, до складу яких входять населені пункти, які за статусом віднесені до гірських. Ці видатки визначені за окремим розрахунком.